

КОМУНАЛЬНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ХАРКІВСЬКА АКАДЕМІЯ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ»

НАКАЗ

31.12.2025

№ 116

м. Харків

Про затвердження наукових
(науково-дослідних) проєктів

На виконання Закону України «Про освіту» № 2145-VII від 04.09.2017 р., «Про вищу освіту» № 1556-VII від 01.07.2014 р. зі змінами і доповненнями (стаття 56), згідно із Статутом Академії, Положенням про норми часу для планування й обліку навчальної, методичної, наукової та організаційної роботи науково-педагогічних працівників КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти» (в новій редакції), затвердженим наказом КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти» від 29.12.2025 року №110, та з метою активізації наукової діяльності та розвитку дослідницької компетентності педагогічних працівників закладів освіти Харківської області, забезпечення наукового супроводу в системі післядипломної педагогічної освіти професійного розвитку вчителів, підготовки педагогів до ефективного впровадження Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа», Державних стандартів освіти (дошкільної, початкової, базової і загальної середньої), формування готовності педагогів до впровадження нових підходів, сучасних методик і технологій навчання в умовах реформування освітньої сфери, та на підставі рішення Вченої ради КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти» від 29 грудня 2025 року протокол № 6

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити перелік наукових (науково-дослідних) проєктів, розроблених науково-педагогічними працівниками кафедр, та склад наукових керівників та консультантів цих проєктів із числа провідних науково-педагогічних працівників (додаток 1).
2. Затвердити наукові (науково-дослідні) проєкти і програми (додатки 2-4).
3. Залучити до участі в реалізації програм наукових (науково-дослідних) проєктів на добровільних засадах заклади загальної середньої освіти як експериментальні майданчики (бази дослідження), науково-педагогічних і

педагогічних працівників Академії, педагогічних працівників закладів освіти шляхом їх залучення до складу пілотних груп, тренінгів, анкетувань та впровадження інноваційних освітніх моделей у практичну діяльність

- до 20 січня 2026 року.

4. Науковим керівникам наукових (науково-дослідних) проєктів:

4.1 зібрати заявки та подати на затвердження склад учасників наукових (науково-дослідних) проєктів *- до 01 березня 2026 року;*

4.2 забезпечити здійснення координації та науково-методичного супроводу науково-дослідної діяльності за затвердженими програмами проєктів;

4.3 організувати апробацію результатів наукових (науково-дослідних) проєктів і висвітлення їх через публікацію статей у фахових виданнях, виступи на науково-практичних конференціях та підготовку навчально-методичних посібників для слухачів курсів підвищення кваліфікації.;

4.4 подати до Вченої ради Академії: проміжний звіт про хід виконання проєкту – *до 20 червня 2026 року;* підсумковий звіт та методичні рекомендації за результатами дослідження – *до 20 грудня 2026 року.*

5. Проректору з науково-методичної роботи Аллі ОСТАПЕНКО забезпечити координацію роботи та науково-методичний супровід реалізації мети і завдань наукових (науково-дослідних) проєктів.

6. Проректору з навчальної роботи Людмилі ЛУЗАН здійснювати моніторинг якості виконання науково-педагогічними працівниками кафедр плану-графіка реалізації програм наукових (науково-дослідних) проєктів.

7. Керівникам структурних підрозділів Академії сприяти виконавцям проєктів у доступі до науково-інформаційних ресурсів та матеріально-технічної бази для проведення досліджень.

8. Контроль за виконанням наказу залишаю за собою.

Ректор

(оригінал підписано)

Любов ПОКРОЄВА

Людмила ЛУЗАН

Алла ОСТАПЕНКО

*Додаток 1
до наказу КВНЗ «Харківська
академія неперервної освіти»
№ 116 від 31.12.2025*

ПЕРЕЛІК НАУКОВИХ (НАУКОВО-ДОСЛІДНИХ) ПРОЄКТІВ ТА СКЛАД НАУКОВИХ КЕРІВНИКІВ ТА КОНСУЛЬТАНТІВ

№ з/п	Назва наукового (науково-дослідного) проєкту	Розробник та виконавець (кафедра)	Науковий керівник	Науковий консультант
1	Науково-методичний супровід та професійне зростання вчителів Харківської області в процесі сертифікації	кафедри сучасних методик навчання та кафедра методики дошкільної та початкової освіти	<i>Дегтярьова Галина Анатоліївна, завідувач кафедри сучасних методик навчання, д-р пед. н.</i>	<i>Вольянська Світлана Євгеніївна, професор кафедри сучасних методик навчання, к. пед. н.</i>
2	Педагогічна інтернатура: модель наставницької підтримки молодих фахівців у закладах загальної середньої освіти Харківського регіону	кафедра освітнього менеджменту та виховання	<i>Скрипка Катерина Сергіївна, старший викладач кафедри освітнього менеджменту та виховання, доктор філософії</i>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Астахова Марія Сергіївна, завідувач кафедри освітнього менеджменту та виховання, к. пед. н.; (питання педагогічної підтримки)</i> • <i>Вороніна Галина Леонідівна, доцент кафедри освітнього менеджменту та виховання, к. пед. н.; (питання підтримки з мотиваційно-виховного аспекту)</i> • <i>Смирнова Марина Євгенівна, професор кафедри освітнього менеджменту та виховання, к. пед. н. (питання управлінського супроводу)</i>
3	Науково-методичний супровід учителів початкових класів щодо підготовки до державної підсумкової атестації здобувачів освіти 4-х класів	кафедра методики дошкільної та початкової освіти	<i>Коченгіна Маріанна Вікторівна, завідувач кафедри методики дошкільної та початкової освіти, к. пед. н.</i>	<i>Лузан Людмила Олександрівна, професор кафедри освітнього менеджменту та виховання, к. пед. н.</i>

НАУКОВИЙ ПРОЄКТ з проблеми

«НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ СУПРОВІД ТА ПРОФЕСІЙНЕ ЗРОСТАННЯ ВЧИТЕЛІВ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ В ПРОЦЕСІ СЕРТИФІКАЦІЇ»

ЗМІСТ І ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА НАУКОВОГО ПРОЄКТУ

1. Актуальність наукового проєкту

У контексті сучасних реформ української освіти одним із ключових механізмів забезпечення її якості є сертифікація педагогічних працівників — добровільна процедура зовнішнього оцінювання професійних компетентностей учителя, визначена Законом України «Про освіту» та Положенням про сертифікацію педагогічних працівників (постанова КМУ №1190 від 27.12.2018 (зі змінами)). Сертифікація виконує подвійну функцію: з одного боку, вона виступає інструментом державного контролю якості освітньої діяльності, а з іншого — стимулює педагогів до професійного зростання, інноваційності та самовдосконалення.

Проходження трьох етапів сертифікації (незалежного тестування, самооцінювання і вивчення практичного досвіду роботи), передбачених Порядком проведення сертифікації педагогічних працівників, щорічними наказами МОН України про проведення сертифікації та Методичні рекомендації Державної служби якості освіти щодо сертифікації педагогів, вимагає від учасників сертифікації серйозної підготовки до кожного з них. Як показує досвід, багатьом із вчителів, які долучалися до процедури сертифікації, бракувало методичної підтримки, системності та наявності спеціально розроблених матеріалів, які би дозволили педагогом підготуватися до сертифікації. Щорічні звіти ДСЯО щодо сертифікації показують значні труднощі вчителів під час проходження незалежного тестування через нерозуміння трудових функцій та особливостей їх реалізації під час навчання предметів / інтегрованих курсів, роботи зі створення портфоліо; а також засвідчують недостатні навички самооцінювання та рефлексії; нерівномірний рівень методичної підготовки; проблеми з використанням цифрових інструментів, здійснення оцінювання результатів навчання здобувачів освіти тощо.

Успішна участь у сертифікації потребує від учителя не лише глибокого знання предмета, а й володіння широким спектром компетентностей: мовно-комунікативної, предметно-методичної, інформаційно-цифрової, психологічної, емоційно-етичної, інклюзивної, педагогічного партнерства, здоров'язберезувальної, прогностичної, організаційної, оцінювально-аналітичної та здатності до навчання впродовж життя, які характеризовані в професійному стандарті «Вчитель закладу загальної середньої освіти» (2024).

Практика проведення сертифікації в попередні роки засвідчує, що значна частина педагогів потребує цілеспрямованої консультативної, методичної та психологічної підтримки для якісної підготовки до кожного з її етапів – тестування, самооцінки, створення портфоліо та презентації результатів професійної діяльності, експертного оцінювання освітньої діяльності.

У цьому контексті виникає необхідність створення ефективної моделі підтримки вчителя в системі післядипломної педагогічної освіти з питання системного, науково й методично обґрунтованого механізму підготовки та супроводу педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти (ЗЗСО) до участі в процедурі сертифікації, яка є логічною

складовою виконання законодавчих вимог щодо підвищення якості педагогічної діяльності та дозволить надати вчителям комплексну допомогу, що дозволить забезпечити не лише формальне опанування вимог сертифікації, а й реальне підвищення професійної майстерності вчителя.

2. Мета наукового проєкту

Полягає у створенні науково обґрунтованої моделі комплексного супроводу в системі післядипломної педагогічної освіти професійного розвитку вчителів закладів загальної середньої освіти для їх успішної участі в процедурі сертифікації відповідно до сучасних нормативних вимог.

3. Завдання:

- Провести діагностику готовності вчителів початкових класів, англійської мови, громадянської освіти та історії, математики, української мови та літератури до участі в сертифікації.
- Здійснити теоретичний аналіз наукових підходів до розвитку професійної майстерності вчителів закладів загальної середньої освіти в системі післядипломної освіти та на рівні закладу освіти.
- Розробити модель комплексного супроводу в системі післядипломної педагогічної освіти професійного розвитку вчителів закладів загальної середньої освіти для їх успішної участі в процедурі сертифікації.
- Розробити, експериментально апробувати та впровадити освітні програми підвищення кваліфікації для вчителів початкових класів, англійської мови, громадянської освіти та історії, математики, української мови та літератури, з питання їх підготовки до успішної участі в процедурі сертифікації.
- Організувати цикл науково-методичних заходів (вебінарів, семінарів, курсів, тематичних спецкурсів, майстерок тощо), спрямованих на розвиток професійних компетентностей вчителів ЗЗСО, що забезпечать навчання, індивідуального та групового методичного супроводу в системі післядипломної освіти під час підготовки до всіх етапів сертифікації та обмін досвідом педагогів перелічених вище категорій.
- Розробити, експериментально апробувати та впровадити в освітню діяльність закладів післядипломної педагогічної освіти систему курсів і тематичних спецкурсів, спрямованих на підвищення професійних компетентностей вчителів-предметників ЗЗСО.
- Спонукаати до створення в територіальних громадах / закладах освіти стійкого професійного середовища підтримки: менторство, взаємовідвідування, експертне оцінювання.
- Створити з метою об'єднання педагогів різних спеціальностей, забезпечення обміну успішними практиками й підсилення внутрішнього потенціалу закладів освіти міжпредметну професійну спільноту сертифікованих учителів Харківщини.
- Сприяти підвищенню якості освітнього процесу, модернізації педагогічної діяльності та поширенню культури професійної рефлексії й наставництва – ключових орієнтирів сучасної української школи.

4. Гіпотеза дослідження

Полягає в припущенні, що підготовка вчителів закладів загальної середньої освіти до участі в сертифікації за розробленою моделлю сприятиме їх професійному розвитку.

5. Форми реалізації наукового проєкту

Науково-практичні та науково-методичні вебінари, конференції, майстерки, курси підвищення кваліфікації, тематичні спецкурси.

6. Учасники наукового проєкту

Кафедра сучасних методик навчання, секція природничо-математичних дисциплін при кафедрі сучасних методик навчання, секція «Нова українська школа» при кафедрі методики дошкільної та початкової освіти, Центр моніторингу якості освіти, Центр методичної та аналітичної роботи, Центр практичної психології, соціальної роботи та здорового способу життя, навчальний відділ Комунального вищого навчального закладу «Харківська академія неперервної освіти»; Східне міжрегіональне управління Державної служби якості освіти; Харківський регіональний центр оцінювання якості освіти; ЦПРПО територіальних громад / районів м. Харкова; учителі початкових класів, англійської мови, громадянської освіти та історії, математики, української мови та літератури закладів загальної середньої освіти всіх типів і форм власності Харківській області, які виявили бажання долучитися до процедури сертифікації або вже є сертифікованими вчителями чи експертами з сертифікації.

7. Рівні реалізації наукового проєкту

Проєкт реалізується на обласному рівні.

8. Нормативно-правова база

Запровадження сертифікації педагогічних працівників у системі загальної середньої освіти регламентоване низкою нормативно-правових актів, що визначають вимоги до професійної компетентності педагогів, процедуру проведення оцінювання та механізми їх заохочення, зокрема:

- Закон України «Про освіту» (2017, ст. 51, 54).
- Закон України «Про повну загальну середню освіту» (2020, ст. 43).
- Професійний стандарт «Вчитель закладу загальної середньої освіти» (нова редакція 2024 року).
- Постанова КМУ від 27.12.2018 №1190 «Про затвердження Положення про сертифікацію педагогічних працівників» (зі змінами)
- Положення про сертифікацію педагогічних працівників (оновлена редакція 2025 року).
- Концепція «Нова українська школа».
- Порядок підвищення кваліфікації педагогічних працівників (Постанова КМУ № 800).
- Національна рамка кваліфікацій.
- Методичні рекомендації МОН України та ДСЯО щодо самооцінювання й проходження процедури сертифікації.
- Порядок проведення сертифікації педагогічних працівників, що затверджено цією постановою.
- щорічні накази МОН України про проведення сертифікації, що визначають процедуру та критерії оцінювання.

9. Новизна наукового проєкту

Полягає у створенні регіональної моделі комплексного супроводу вчителів Харківської області, що поєднує діагностику, навчання, методичну та психологічну підтримку відповідно до оновленого Професійного стандарту (2024) і Положення про сертифікацію (2025).

Проєкт уперше пропонує розроблення та апробацію спеціалізованих предметних програм підвищення кваліфікації, а також формує міжпредметну професійну спільноту сертифікованих учителів для обміну практиками та розвитку менторства. Такий підхід забезпечує перехід від фрагментарної підготовки до системного й науково обґрунтованого професійного зростання педагогів.

10. Напрями реалізації проєкту:

Організаційно-методичний, інноваційний, науково-практичний, аналітичний.

11. Теоретичне і практичне значення наукового проєкту

полягатиме в:

- розробленні та теоретичному обґрунтуванні моделі комплексного супроводу вчителів Харківської області під час їх підготовки до участі в процедурі сертифікації, що відповідає стратегічним лініям сучасної освіти в Україні;
- розробці науково-методичного забезпечення для підготовки вчителів ЗЗСО до системного й науково обґрунтованого професійного зростання педагогів і підвищення їхньої кваліфікації в системі післядипломної освіти, що дозволить їм усвідомлено долучитися до процедури сертифікації та успішно впоратися з нею;
- перевірці результативності розробленої моделі наскрізної медіаосвіти.

12. Етапи і терміни реалізації науковго проєкту

Термін проведення: початок – січень 2026 р., закінчення – грудень 2027 р.

Етапи програмно-цільового проєкту

Поетапна реалізація науковго проєкту дозволить забезпечити системність, наступність і практичну результативність проєкту, поєднати діагностику, навчання, методичний і психологічний супровід та створити стійку модель підтримки професійного зростання вчителів у процесі сертифікації.

Етап 1. Діагностико-організаційний

Термін: січень - березень 2026

Мета етапу:

виявлення рівня готовності вчителів ЗЗСО до участі в сертифікації та визначення запитів на методичний супровід.

Змістовне наповнення:

- інформування педагогічного загалу Харківської області про започаткування наукового проєкту й запрошення до участі в ньому;
- проведення опитування учителів стосовно участі в процедурі сертифікації;
- аналіз проблем, пов'язаних із сертифікацією, зокрема мотивацією до участі, перешкодами, що постають перед учителями; типових труднощів під час проходження тестування, самооцінювання та формування портфоліо;
- вивчення результатів сертифікації попередніх років, звітів ДСЯО;
- формування цільових груп учасників за предметами;
- визначення пріоритетних напрямів методичного супроводу.

Очікуваний результат:

аналітичні матеріали; ухвалення обґрунтованих управлінських і методичних рішень у межах наукового проєкту.

Етап 2. Практико-реалізаційний

Термін: квітень 2026 – жовтень 2027

Мета етапу:

розроблення моделі комплексного супроводу та навчально-методичного забезпечення підготовки вчителів до сертифікації та її апробація і впровадження в системі післядипломної освіти.

Змістовне наповнення:

- проєктування регіональної моделі комплексного супроводу вчителів у процесі сертифікації та її апробація;
- розроблення освітніх програм підвищення кваліфікації та предметно орієнтованих лекцій із питань сертифікації;
- розроблення освітніх програм тематичних спецкурсів (проєктування сучасного уроку та його самоаналіз, освітні ноу-хау в роботі вчителя, цифрові технології в діяльності вчителя, оцінювання результатів навчання здобувачів освіти, розроблення компетентісно орієнтованих завдань, розв'язування педагогічних ситуацій, культура професійного мовлення, створення професійного портфоліо тощо) та організація навчання на них;
- проведення вебінарів, тренінгів, майстерок тощо, що стосуються різних аспектів виконання вчителями трудових функцій та особливостей здійснення різних етапів сертифікації;
- розроблення моделюючих вправ з оцінювання, аналізу відеоуроків та їх самоаналізу; розв'язування педагогічних ситуацій; проведення серії практикумів «Портфоліо вчителя: від структури до презентації» тощо;
- підготовка методичних рекомендацій, кейсів щодо підготовки до всіх етапів сертифікації, а також інструментів самооцінювання вчителями власного професійного рівня;
- організація індивідуального й групового методичного супроводу педагогів;
- упровадження менторства, обміну досвідом, експертного консультування;
- залучення психологічного супроводу (робота щодо подолання стресу, професійною рефлексією);

- створення й розвиток міжпредметної професійної спільноти сертифікованих учителів.

Очікуваний результат:

підготовка вчителів до сертифікації на основі застосування моделі комплексного супроводу та розроблення навчально-методичного забезпечення (пакету освітніх програм підвищення кваліфікації, тематичних спецкурсів, методичних матеріалів для педагогів); підвищення рівня готовності педагогів до сертифікації, сформовані професійні спільноти, поширення ефективних практик.

Етап 3. Узагальнювально-аналітичний

Термін: листопад – грудень 2027

Мета етапу:

оцінювання результативності наукового проекту та узагальнення напрацьованого досвіду.

Змістовне наповнення:

- порівняння результатів опитувань на початку наукового проекту та наприкінці щодо зміни ставлення до участі в сертифікації;
- аналіз результатів участі педагогів у сертифікації;
- підготовка аналітичних звітів, рекомендацій;
- визначення перспектив подальшого розвитку проекту.

Очікуваний результат:

- аналітичний звіт, методичні рекомендації, підґрунтя для масштабування моделі супроводу.

Науковий керівник
Дегтярьова Галина Анатоліївна,
завідувач кафедри сучасних методик навчання,
доктор педагогічних наук

ПРОГРАМА
реалізації наукового проєкту з проблеми
«НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ СУПРОВІД ТА ПРОФЕСІЙНЕ ЗРОСТАННЯ
ВЧИТЕЛІВ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ В ПРОЦЕСІ СЕРТИФІКАЦІЇ» на 2026 – 2027 роки

№ з/п	Заходи, спрямовані на реалізацію завдань наукового проєкту	Термін виконання	Відповідальні за виконання	Очікувані результати
Етап 1. Діагностико-організаційний (січень - березень 2026)				
1.	Розроблення опитувальників щодо участі в процедурі сертифікації	Січень-лютий 2026	Науковий керівник та координатори, Капустін І.В.	Створено опитувальники для вчителів щодо участі в процедурі сертифікації
2.	Інформування педагогічного загалу Харківщини про започаткування наукового проєкту і запрошення до участі в ньому	Січень-лютий 2026	Науковий керівник та координатори, методичні служби	Інформованість педагогічних працівників області, реєстрація для участі в науковому проєкті
3.	Проведення опитування учителів стосовно участі в процедурі сертифікації	Лютий 2026	Капустін І.В., науковий керівник та координатори	Отримання даних для аналізу
4.	Аналіз проблем, пов'язаних із сертифікацією, зокрема мотивацією до участі, перешкодами, що постають перед учителями; типових труднощів під час проходження тестування, самооцінювання та формування портфоліо	Березень 2026	Капустін І.В., науковий керівник та координатори	<ul style="list-style-type: none"> - Виявлення ключових мотиваційних чинників та демотиваторів участі педагогів у сертифікації; - Систематизація основних перешкод (психологічних, організаційних, методичних, часових); - Виявлення груп учителів, які

№ з/п	Заходи, спрямовані на реалізацію завдань наукового проєкту	Термін виконання	Відповідальні за виконання	Очікувані результати
				потребують мотиваційної підтримки; методичного супроводу; психологічного консультування; індивідуального наставництва.
5.	Вивчення результатів сертифікації попередніх років, звітів ДСЯО	Січень-березень 2026	Науковий керівник та координатори, методичні служби	Отримання матеріалу для ухвалення обґрунтованих управлінських і методичних рішень у межах наукового проєкту
6.	Формування цільових груп учасників за предметами	Лютий-березень 2026	Координатори	Сформовано цільові групи учасників за предметами
7.	Визначення пріоритетних напрямів методичного супроводу	Березень 2026	Науковий керівник та координатори	Окреслено пріоритетні напрями методичного супроводу педагогів
Етап 2. Практико-реалізаційний (квітень 2026 – жовтень 2027)				
8.	Проектування регіональної моделі комплексного супроводу вчителів у процесі сертифікації та її апробація	Січень – червень 2026 Протягом здійснення наукового проєкту	Науковий керівник та координатори наукового проєкту	Регіональна модель комплексного супроводу вчителів у процесі сертифікації
9.	Розроблення освітніх програм підвищення кваліфікації та предметно орієнтованих лекцій із питань	Протягом здійснення наукового проєкту	Науковий керівник та координатори наукового проєкту, викладачі	Пакет освітніх програм підвищення кваліфікації для вчителів, які беруть участь у сертифікації

№ з/п	Заходи, спрямовані на реалізацію завдань наукового проєкту	Термін виконання	Відповідальні за виконання	Очікувані результати
	сертифікації		кафедр	
10.	Розроблення освітніх програм тематичних спецкурсів (проєктування сучасного уроку та його самоаналіз, освітні ноу-хау в роботі вчителя, цифрові технології в діяльності вчителя, оцінювання результатів навчання здобувачів освіти, розроблення компетентнісно орієнтованих завдань, розв'язування педагогічних ситуацій, культура професійного мовлення, створення професійного портфоліо тощо) та організація навчання на них	Протягом здійснення наукового проєкту	Науковий керівник та координатори НАУКОВИЙ ПРОЄКТ, викладачі кафедр	Освітні програми тематичних спецкурсів
11.	Проведення вебінарів, тренінгів, майстерок тощо, що стосуються різних аспектів виконання вчителями трудових функцій та особливостей здійснення різних етапів сертифікації	За окремим графіком	Науковий керівник та координатори наукового проєкту, Повойко І.О., викладачі кафедр, методисти	Підвищення рівня професійних компетентностей учителів
12.	Розроблення моделюючих вправ з оцінювання, аналізу відеоуроків, їх самоаналізу; розв'язування педагогічних ситуацій; проведення серії практикумів «Портфоліо вчителя: від структури до презентації» тощо	Протягом здійснення наукового проєкту	Науковий керівник та координатори наукового проєкту	Розвинуто уміння учасників наукового проєкту розв'язувати педагогічні ситуації, аналізувати урок, створювати портфоліо і презентувати свої професійні досягнення
13.	Підготовка методичних рекомендацій, кейсів щодо підготовки до всіх етапів сертифікації, а також інструментів самооцінювання власного професійного рівня	Протягом здійснення наукового проєкту	Науковий керівник та координатори наукового проєкту, викладачі кафедр, методисти	Пакет методичних матеріалів для педагогів
14.	Організація індивідуального й групового	Протягом здійснення	Науковий керівник та	Підвищення рівня готовності вчителів

№ з/п	Заходи, спрямовані на реалізацію завдань наукового проєкту	Термін виконання	Відповідальні за виконання	Очікувані результати
	методичного супроводу педагогів	наукового проєкту	координатори наукового проєкту	до участі в сертифікації
15.	Упровадження менторства, обміну досвідом, експертного консультування	Протягом здійснення наукового проєкту	Науковий керівник та координатори наукового проєкту	Обмін досвідом, ознайомлення з кращими практиками
16.	Залучення психологічного супроводу (робота зі стресом, професійною рефлексією)	Протягом здійснення наукового проєкту	Замазій Ю.О.	Подолання учасниками наукового проєкту стресу, вміння здійснювати професійну рефлексію
17.	Створення й розвиток міжпредметної професійної спільноти сертифікованих учителів	Протягом здійснення наукового проєкту	Науковий керівник та координатори наукового проєкту	Сформовано міжпредметну професійну спільноту сертифікованих учителів
Етап 3. Узагальнювально-аналітичний (листопад – грудень 2027)				
18.	Опитування учасників наприкінці реалізації НАУКОВИЙ ПРОЄКТ	листопад 2027	Капустін І.В., науковий керівник та координатори наукового проєкту	Отримання даних для аналізу
19.	Порівняння результатів опитувань на початку НАУКОВИЙ ПРОЄКТ та наприкінці щодо зміни ставлення до участі в сертифікації	листопад 2027	Капустін І.В., науковий керівник та координатори наукового проєкту	Аналіз результатів опитувань, визначення змін, які відбулися порівняно зі станом на початок реалізації наукового проєкту
20.	Аналіз результатів участі педагогів у сертифікації	листопад 2027	Капустін І.В., Повойко І.О., науковий керівник та координатори наукового проєкту	Успішність участі учасників наукового проєкту у сертифікації
21.	Підготовка аналітичних звітів, рекомендацій	листопад – грудень 2027	Науковий керівник та координатори наукового проєкту	Узагальнення результатів упровадження регіональної моделі комплексного супроводу вчителів у процесі сертифікації

№ з/п	Заходи, спрямовані на реалізацію завдань наукового проєкту	Термін виконання	Відповідальні за виконання	Очікувані результати
22.	Визначення перспектив подальшого розвитку проєкту	грудень 2027	Науковий керівник та координатори наукового проєкту	

Алла ОСТАПЕНКО
Людмила ЛУЗАН
Галина ДЕГТЯРЬОВА

НАУКОВИЙ ПРОЄКТ з проблеми

«ПЕДАГОГІЧНА ІНТЕРНАТУРА: МОДЕЛЬ НАСТАВНИЦЬКОЇ ПІДТРИМКИ МОЛОДИХ ФАХІВЦІВ У ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ ХАРКІВСЬКОГО РЕГІОНУ»

ЗМІСТ І ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА НАУКОВОГО ПРОЄКТУ

Актуальність дослідження. Сучасний етап розвитку освіти України характеризується оновленням змісту, форм і методів навчання, а також підвищенням вимог до професійної компетентності та особистісної зрілості педагога. У цих умовах особливого значення набуває питання підтримки молодих фахівців у період їхнього становлення в професії. Саме тому впровадження системи педагогічної інтернатури та наставництва розглядається як стратегічний напрям розвитку кадрового потенціалу закладів загальної середньої освіти.

В умовах реформування Нової української школи, реалізації Концепції педагогічної освіти виникає потреба у створенні ефективного середовища професійної адаптації молодих учителів, що забезпечує оволодіння педагогічною майстерністю, яка необхідна для сучасного освітнього процесу.

Для Харківського регіону це питання є особливо актуальним, адже область має високий освітній потенціал, розгалужену мережу закладів освіти та педагогічних спільнот, водночас стикається з проблемами кадрового дефіциту і плинності молодих спеціалістів. Саме система інтернатури й наставництва здатна забезпечити поступове входження молодого вчителя в професію, адаптацію до шкільного середовища, розвиток професійної ідентичності та закріплення у професії.

Наставництво виступає інструментом наслідування педагогічних цінностей, досвіду й культурних традицій учительства, сприяє формуванню стійкої мотивації до саморозвитку, самопізнання та творчого зростання. У результаті формується спільнота педагогів, об'єднана стратегічною місією, цінностями, професійною етикою.

Успішна реалізація педагогічної інтернатури значною мірою залежить від якості наставницької підтримки молодих фахівців у закладах загальної середньої освіти Харківського регіону. Провідну роль у цьому процесі відіграють педагоги-наставники, які забезпечують професійну адаптацію інтернів, сприяють формуванню їхніх фахових компетентностей і готовності до самостійної педагогічної діяльності. Водночас аналіз практики впровадження педагогічної інтернатури засвідчує недостатній рівень системності в організації наставницької підтримки, відсутність чітко визначених критеріїв оцінювання готовності педагогів-наставників до виконання цієї функції, науково обґрунтованих моделей її підтримки в системі післядипломної педагогічної освіти.

Сучасні трансформації освітнього середовища, впровадження компетентнісного підходу, цифрових та інноваційних педагогічних технологій актуалізують переосмислення ролі наставника не лише як досвідченого консультанта, а й як координатора процесу професійного становлення молодого вчителя. У цьому контексті особливої значущості набуває розробка та впровадження регіональноорієнтованої моделі наставницької підтримки в межах педагогічної інтернатури, яка б урахувувала освітні потреби педагогів Харківського регіону, відповідала сучасним викликам загальної середньої освіти та забезпечувала ефективність професійного зростання молодих фахівців.

Тема дослідження: «Педагогічна інтернатура: модель наставницької підтримки

молодих фахівців у закладах загальної середньої освіти Харківського регіону».

Об'єкт дослідження: процес професійного розвитку педагогів-наставників у системі післядипломної освіти.

Предмет дослідження: зміст, структура та педагогічні умови реалізації моделі наставницької підтримки молодих фахівців у педагогічній інтернатурі як чинника професійного розвитку педагогів-наставників у системі післядипломної освіти закладів загальної середньої освіти Харківського регіону.

Мета дослідження: теоретично обґрунтувати, розробити та експериментально перевірити модель наставницької підтримки молодих фахівців у педагогічній інтернатурі, спрямовану на забезпечення професійного розвитку педагогів-наставників у системі післядипломної освіти закладів загальної середньої освіти Харківського регіону.

Завдання дослідження:

- Проаналізувати наукові підходи та сучасний стан дослідження проблеми педагогічної інтернатури й наставництва в педагогічній теорії та практиці.
- Обґрунтувати зміст, структуру та педагогічні умови реалізації моделі наставницької підтримки молодих фахівців у закладі освіти.
- Розробити діагностувальний інструментарій, критерії та показники щодо вивчення готовності педагогів до здійснення наставницької діяльності.
- Розробити та впровадити практико-орієнтовану модель наставницької підтримки молодих фахівців у педагогічній інтернатурі в умовах післядипломної педагогічної освіти закладів загальної середньої освіти Харківського регіону, що забезпечує поєднання індивідуального наставництва, методичної підтримки та формування професійних цінностей педагогів.
- Експериментально перевірити ефективність розробленої моделі наставницької підтримки молодих фахівців у педагогічній інтернатурі в умовах післядипломної педагогічної освіти закладів загальної середньої освіти Харківського регіону.
- Вивчити та узагальнити досвід кращих педагогів шляхом аналізу результатів експериментальної роботи щодо упровадження наставницької підтримки молодих фахівців у закладах загальної середньої освіти Харківського регіону.
- Розробити методичні рекомендації щодо вдосконалення наставницької взаємодії між педагогами-наставниками та педагогами-інтернами.

Отже, розробка та упровадження практико-орієнтованої моделі наставницької підтримки молодих фахівців у педагогічній інтернатурі в умовах післядипломної педагогічної освіти закладів загальної середньої освіти Харківського регіону є соціально значущим, педагогічно доцільним та практично необхідним кроком, що сприяє розвитку професійного потенціалу педагогічних кадрів, збереженню наступності поколінь і підвищенню якості освітнього процесу.

Термін проведення: січень 2026 – грудень 2026

Зовнішні стейкхолдери: Центри професійного розвитку педагогічних працівників м. Харкова та Харківської області.

Внутрішні стейкхолдери Центр менеджменту та інноваційного розвитку освіти КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти».

Теоретико-методологічну основу експерименту становлять: Закон України «Про

освіту» (2017); Закон України «Про повну загальну середню освіту» (2020); Положення про педагогічну інтернатуру; Концепція «Нова українська школа», *наукові ідеї* Д. Сьюпера, Е. Еріксона, А. Маркової, І. Зязюна, Н. Кузьміної, В. Кременя; О. Савченко, Н. Гузій, Л. Хоружої, В. Бондаря; *наукові праці українських психологів і педагогів* Т. Сорочан, О. Пометун, О. Пехота, В. Луговий, О. Локшина, С. Сисоєва та ін.

Науково-педагогічні підходи, що покладені в основу педагогічного експерименту: системний, компетентнісний, інноваційний, діяльнісний, акме-синергетичний та адаптивний.

Основний метод дослідження: педагогічний експеримент.

База дослідження: КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти».

Заклади загальної середньої освіти: усі, які подадуть заявки на участь у науковому проєкті.

Результати дослідження мають прикладний характер і можуть бути впроваджені в практику діяльності керівників та педагогічних колективів освітніх закладів, а саме:

У системі післядипломної педагогічної освіти: розроблена практико-орієнтована модель наставницької підтримки молодих фахівців у педагогічній інтернатурі в умовах післядипломної педагогічної освіти закладів загальної середньої освіти Харківського регіону може бути використана для проєктування освітніх програм підвищення кваліфікації наставників, проведення тренінгів, семінарів та майстер-класів у закладах післядипломної педагогічної освіти України. Запропоновані критерії та показники готовності наставників дозволять об'єктивно оцінювати ефективність курсів підвищення кваліфікації та коригувати їхній зміст відповідно до потреб педагогічної практики.

У діяльності керівників закладів освіти: розроблені науково-методичні рекомендації щодо наставницької підтримки молодих фахівців у закладах загальної середньої освіти Харківського регіону можуть бути використані директорами шкіл, ліцеїв, гімназій та їхніми заступниками для розробки локальних нормативних документів, організації інституту наставництва в закладі освіти, відбору кандидатів на роль наставників та планування їхнього професійного розвитку. Модель дослідження сприятиме створенню ефективної системи управління адаптацією молодих педагогів у закладі освіти.

У практиці роботи педагогів-наставників: результати дослідження забезпечать наставників конкретними інструментами для здійснення якісного супроводу та підтримки педагогів-інтернів, зокрема методиками діагностики професійних труднощів молодих учителів, технологіями індивідуального та групового консультування, алгоритмами планування траєкторії професійного розвитку тощо. Запропоновані педагогічні умови формування управління готовністю допоможуть наставникам систематично вдосконалювати власну професійну компетентність.

У роботі ЦРПП: матеріали дослідження можуть використовуватися педагогічними працівниками ЦРПП для організації методичної роботи з педагогами-наставниками, проведення атестації наставників, створення банку ефективних практик наставництва. Розроблена модель може стати основою для формування мережі наставників на рівні територіальної громади або регіону.

У системі професійної підготовки майбутніх учителів: результати дослідження можуть бути інтегровані в освітні програми закладів вищої педагогічної освіти, зокрема в курси педагогічної майстерності, управління освітою та педагогічного менеджменту.

Для органів управління освітою: розроблені критерії оцінювання управління готовністю педагогів-наставників можуть використовуватися для моніторингу якості системи наставництва на регіональному рівні, прийняття управлінських рішень щодо її вдосконалення.

Етап I. Організаційно-підготовчий

(січень 2026 – лютий 2026)

Мета етапу: створення організаційних, методичних та наукових передумов для впровадження регіонального інноваційного освітнього проєкту «Педагогічна інтернатура: модель наставницької підтримки молодих фахівців у закладах загальної середньої освіти Харківського регіону»

Основні завдання етапу:

- провести аналіз стану проблеми наставництва та адаптації молодих педагогів у закладах загальної середньої освіти регіону;
- визначити теоретико-методологічні засади педагогічної інтернатури, узагальнити зарубіжний досвід її впровадження;
- сформулювати концептуальні положення моделі наставницької підтримки молодих фахівців у закладах загальної середньої освіти Харківського регіону та визначити її ключові компоненти (організаційний, змістовий, процесуальний, результативно-рефлексивний);
- розробити організаційну й методичну базу для проведення експерименту, критерії ефективності реалізації моделі наставницької підтримки;
- провести інструктивно-методичні наради, тренінги, консультації для наставників.

Очікувані результати:

- підготовлено організаційно-методичний пакет матеріалів для реалізації проєкту;
- створено інформаційно-комунікаційне середовище для обміну досвідом і координації роботи (онлайн-платформа, науково-методична спільнота у Viber).

**Етап II. Діагностико-проєктний
(березень 2026 – вересень 2026)**

Мета етапу: розробка та впровадження моделі наставницької підтримки молодих фахівців у закладах загальної середньої освіти та перевірка її ефективності в умовах реальної наставницької взаємодії.

Основні завдання етапу:

- розробити та апробувати модель наставницької підтримки молодих фахівців у закладах загальної середньої освіти – учасників проєкту;
- впровадити систему наставницьких студій менторських зустрічей та індивідуальних планів професійного розвитку для молодих учителів;
- узагальнити проміжні результати проєкту, визначити позитивні тенденції, труднощі та умови успішного впровадження моделі;
- внести корективи до змісту, форм і методів реалізації моделі наставницької підтримки молодих фахівців у закладах загальної середньої освіти до результатів моніторингу.

Очікувані результати:

- розроблено та впроваджено модель моделі наставницької підтримки молодих фахівців у закладах загальної середньої освіти;
- забезпечено ефективну систему наставницької підтримки молодих педагогів;
- підвищено рівень професійної адаптації, самооцінки та мотивації молодих учителів;
- сформовано команду компетентних наставників, здатних здійснювати педагогічний супровід.

Етап III Узагальнювально-рефлексивний (жовтень 2026 – листопад 2026)

Мета етапу: узагальнити результати впровадження моделі наставницької підтримки молодих фахівців у закладах загальної середньої освіти

Основні завдання етапу:

- здійснити аналітичну обробку та узагальнити результати реалізації проєкту на основі даних моніторингу, анкетування, спостережень, інтерв'ю та самооцінки молодих фахівців і наставників;
- оцінити ефективність реалізації моделі наставницької підтримки за такими критеріями (рівень професійної адаптації молодих педагогів; розвиток педагогічної майстерності та компетентностей; підвищення мотивації та залученості до освітнього процесу та задоволеність учасників наставницьким супроводом);

- виявити успішні практики впровадження педагогічної інтернатури та узагальнити досвід педагогів-наставників;
- підготувати науково-методичні рекомендації для закладів загальної середньої освіти щодо впровадження наставницької підтримки молодих фахівців у закладах загальної середньої освіти та вдосконалення наставницької взаємодії між педагогами-наставниками та молодими фахівцями;
- опублікувати результати реалізації проекту у вигляді цифрового ресурсу «Кейсбук педагога-наставника», науково-методичних матеріалів, презентацій для керівників та наставників.

Очікувані результати:

- підтверджено ефективність моделі наставницької підтримки молодих фахівців у закладах загальної середньої освіти як дієвого механізму;
- систематизовано досвід впровадження наставництва в закладах освіти регіону;
- сформовано рекомендації щодо впровадження наставницької підтримки молодих фахівців у закладах загальної середньої освіти;
- підвищено рівень професійної компетентності педагогів-наставників та готовності закладів до підтримки нових фахівців.

Науковий керівник
Скрипка Катерина Сергіївна,
старший викладач кафедри
освітнього менеджменту та виховання,
доктор філософії

ПРОГРАМА
реалізації наукового проєкту з проблеми

**«ПЕДАГОГІЧНА ІНТЕРНАТУРА: МОДЕЛЬ НАСТАВНИЦЬКОЇ ПІДТРИМКИ МОЛОДИХ ФАХІВЦІВ
У ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ ХАРКІВСЬКОГО РЕГІОНУ»**

Етап	Зміст діяльності	Тривалість	Очікувані результати
I. Організаційно-підготовчий	Проведення настановної зустрічі та здійснення діагностики готовності наставників до роботи з молодими педагогами	Січень 2026	Створення організаційних, методичних та наукових передумов для впровадження педагогічної інтернатури як моделі наставницької підтримки молодих фахівців у закладах загальної середньої освіти Харківського регіону
II. Діагностико-проєктний	Розробка та апробація діагностичного інструментарію готовності наставників до здійснення наставницької діяльності та моделювання системи педагогічної інтернатури	Лютий – вересень 2026	<ul style="list-style-type: none">- упроваджено модель моделі наставницької підтримки молодих фахівців у закладах загальної середньої освіти;- забезпечено ефективну систему наставницької підтримки молодих педагогів;- підвищено рівень професійної адаптації, самооцінки та мотивації молодих учителів;- сформовано команду компетентних наставників, здатних здійснювати педагогічний супровід.
III. Узагальнювально-рефлексивний етап	3.1. Наставницька студія «Педагог-наставник – ефективні кроки в організації педагогічної інтернатури»	Лютий 2026	Поглиблено знання із педагогічної етики, лідерства, підтримки молодих учителів. Опановано такі уміння ефективного

			наставництва: планування, комунікації, рефлексії, оцінювання
	3.2. Наставницька студія «Наставник – архітектор зростання: від теорії до практики»	Березень 2026	Створено середовище довіри, толерантності та взаємоповаги між наставником і молодим учителем. Опрацьовано стратегії ефективного зворотного зв'язку й рефлексивного аналізу педагогічних дій. Розвинуто командні навички і культуру колегіальної підтримки в освітньому колективі
	3.3. Наставницька студія «Педагогічна інтернатура як середовище партнерської взаємодії та толерантності наставника і молодого вчителя»	Квітень 2026	Освоєно ефективні стратегії підтримки молодого педагога (скаффолдинг та коучинг). Сплановано та передбачено індивідуальну траєкторію розвитку молодого вчителя. Скориговано обсяг підтримки відповідно до зростання компетентностей молодого педагога.
	3.4. Наставницька студія «Цифрове наставництво як платформа професійного зростання молодих педагогів»	Квітень 2026	Створення цифрового освітнього середовища молодого вчителя. Освоєно інструменти штучного інтелекту (ШІ) для планування, аналізу й підтримки освітнього процесу
	3.5. Наставницька студія «Аналіз уроку: інструменти професійного	Травень 2026	Засвоєно теоретичні основи професійного спостереження за уроком: типи, методи та технології педагогічного спостереження;

	спостереження та конструктивного зворотного зв'язку»		структуру та етапи аналізу уроку. Сформовано практичні навички професійного спостереження: фокусоване спостереження за окремими аспектами уроку, документування спостережень, виокремлення ключових моментів для аналізу. Опановано техніки аналізу різних типів уроків: урок засвоєння нових знань, урок формування умінь і навичок, урок систематизації та узагальнення, інтегрований урок, урок-проект
	3.6. Наставницька студія «Освіта без бар'єрів: роль наставника у впровадженні інклюзивних практик у ЗЗСО»	Червень 2026	Сплановано та запроваджено інклюзивні практики разом із молодим педагогом. Підтримано молодого педагога у створенні доступного і безпечного середовища
	3.7. Розробка мініпроектів з питань наставницької підтримки молодих фахівців у закладах загальної середньої освіти та перевірка її ефективності в умовах реальної наставницької взаємодії	Червень 2026	Розвинуто проєктні та управлінські компетентності у контексті педагогічного наставництва
	3.8 Освітній пітчінг «Реалізація моделі наставницької підтримки молодих педагогів як умова їх професійного становлення»	Вересень 2026	Виявлено здатність планувати, організовувати та реалізовувати ініціативи, спрямовані на підтримку молодих педагогів
IV. Оцінювально-рефлексивний	Моніторинг результатів, анкетування, самооцінка	Жовтень - листопад 2026	Створено цифровий ресурс « Кейсбук педагога-наставника ». Узагальнено досвід наставництва, сформовано рекомендації та модель наставницької підтримки інтернів в умовах закладів загальної середньої освіти

Людмила ЛУЗАН

Катерина СКРИПКА

НАУКОВИЙ ПРОЄКТ з проблеми

«НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ СУПРОВІД УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ЩОДО ПІДГОТОВКИ ДО ДЕРЖАВНОЇ ПІДСУМКОВОЇ АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ 4-х КЛАСІВ»

ЗМІСТ І ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА НАУКОВОГО ПРОЄКТУ

1. Актуальність наукового проєкту

Закон України «Про освіту» серед основних засад державної політики у сфері освіти називає забезпечення якості освіти та освітньої діяльності, прозорість і публічність прийняття та виконання управлінських рішень.

У контексті сучасних реформ української освіти одним із ключових механізмів забезпечення її якості є проведення Державної підсумкової атестації здобувачів освіти. У статті 12, пункт 8 Закону України «Про освіту» наголошено: «Результати навчання здобувачів освіти на кожному рівні повної загальної середньої освіти оцінюються шляхом державної підсумкової атестації, яка може здійснюватися в різних формах, визначених законодавством, зокрема у формі зовнішнього незалежного оцінювання.

Державна підсумкова атестація здобувачів початкової освіти здійснюється лише з метою моніторингу якості освітньої діяльності закладів освіти та/або якості освіти».

Державна підсумкова атестація виконує подвійну функцію: з одного боку, вона виступає інструментом державного контролю якості освітньої діяльності, а з іншого – стимулює педагогів до відповідальності, професійного зростання, інноваційності та самовдосконалення.

Проведення процедури державної підсумкової атестації розкрито у документі «Стратегія розвитку освітніх оцінювань у сфері загальної середньої освіти в Україні до 2030 року», розробленому Українським центром оцінювання якості освіти за сприяння Міністерства освіти та науки України та Міжнародного фонду відродження.

У кризових умовах навчання, освітніх втрат, зокрема з математичної освітньої галузі, не залученості учнів 4-х класів Харківської області до процедури Зовнішнього загальнодержавного моніторингового дослідження якості початкової освіти у 2024 році (ЗЗМЯПО – 2024), специфіки методичного інструментарію, вимагає і від педагогів, і від здобувачів освіти серйозної підготовки до ДПА. Як показують результати опитування вчителів початкових класів (175 респондентів) багатьом учителям бракує методичної підтримки, системності та наявності спеціально розроблених матеріалів, які би дозволили педагогом підготувати учнівство до проведення ДПА. Українським центром оцінювання якості освіти у 2024 та 2025 був розроблений інструментарій ДПА у 4-х класах та проведено пілотування. Звіт УЦОЯО показує значні труднощі та невисокі результати здобувачів освіти під час проходження ДПА. З боку учнівства – це пов'язано з незвичністю формату завдань, несформованістю в учнівства виконувати інструкції, критично й системно мислити, проводити дослідження тощо. З боку педагогів – поверхнєве розуміння особливостей

реалізації засад компетентнісного підходу, фрагментарне використання компетентнісно зорієнтованих завдань на уроках математики; а також недостатні навички самооцінювання та рефлексії; нерівномірний рівень методичної підготовки; проблеми з використанням цифрових інструментів, здійснення оцінювання результатів навчання здобувачів освіти тощо.

У цьому контексті виникає необхідність створення ефективної моделі підтримки випускників початкової школи та педагогів з питання системного, науково й методично обґрунтованого механізму підготовки та супроводу до участі в процедурі ДПА, яка є логічною складовою виконання законодавчих вимог щодо підвищення якості педагогічної діяльності та дозволить надати вчителям комплексну допомогу, що дозволить забезпечити не лише формальне опанування вимог підготовки та проведення ДПА, а й реальне підвищення професійної майстерності вчителя та рівня навчальних досягнень здобувачів початкової освіти.

2. Мета наукового проєкту

Полягає у створенні науково обґрунтованої моделі супроводу вчителів початкових класів Харківської області щодо підготовки учнівства до державної підсумкової атестації з математичної освітньої галузі на рівні початкової освіти.

3. Завдання:

- Провести діагностику готовності вчителів початкових класів та розуміння необхідності використання компетентнісних завдань на уроках математики;
- Організувати творчу групу вчителів початкових класів щодо розробки тренувальних завдань для учнів 3-х – 4-х класів.
- Розробити, апробувати та пропонувати до використання навчально-методичні матеріали з математики відповідно до змісту навчання та груп результатів навчання.
- Упровадити освітню програму підвищення кваліфікації для вчителів початкових класів, з питання їх підготовки до конструювання та упровадження в урок математики контекстних завдань.
- Організувати цикл навчально-методичних заходів (вебінарів, семінарів, курсів, тематичних спецкурсів, майстерок тощо), спрямованих на розвиток професійних компетентностей учителів ЗЗСО, що забезпечать методичний супровід у системі післядипломної освіти під час підготовки до проведення ДПА на рівні початкової освіти.
- Забезпечити здобувачів освіти та інших зацікавлених осіб (батьків, учителів) інформацією, необхідною для вибору та коригування індивідуальної освітньої траєкторії здобувача освіти;
- Сприяти підвищенню якості освітнього процесу, модернізації педагогічної діяльності та поширенню культури професійної рефлексії – ключових орієнтирів сучасної української школи.

4. Гіпотеза дослідження

Полягає у припущенні, що розробка, апробація та використання навчально-методичних матеріалів з математики відповідно до змісту навчання та груп результатів навчання сприятиме підвищенню якості початкової освіти в Харківській області.

5. Форми реалізації наукового проєкту

Організація роботи творчої групи вчителів початкових класів з розробки завдань для підготовки учнівства до ДПА на рівні початкової освіти, науково-практичні та науково-методичні вебінари, майстерки, курси підвищення кваліфікації, тематичні спецкурси.

6. Учасники наукового проєкту

Секція «Нова українська школа» кафедри методики дошкільної та початкової освіти, Центр моніторингу якості освіти, Центр методичної та аналітичної роботи, навчальний відділ Комунального вищого навчального закладу «Харківська академія неперервної освіти»; ЦПРПО територіальних громад / районів м. Харкова; учителі початкових класів закладів загальної середньої освіти всіх типів і форм власності Харківській області, які виявили бажання долучитися до процедури підготовки здобувачів освіти до ДПА на рівні початкової освіти.

7. Рівні реалізації наукового проєкту

Проєкт реалізується на обласному рівні.

8. Нормативно-правова база

Запровадження ДПА на рівні початкової освіти у системі загальної середньої освіти регламентоване низкою нормативно-правових актів, що визначають вимоги до професійної компетентності педагогів, процедуру проведення, зокрема:

- Закон України «Про освіту» (2017, ст. 12, п.8).
- Концепція «Нова українська школа».
- Державний стандарт початкової освіти (від 21 лютого 2018 р. № 87 у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 липня 2019 р. № 688).
- оновлений Державний стандарт початкової освіти (постанова Кабінету Міністрів України від 26 грудня 2026 р. № 1810),
- Професійний стандарт «Вчитель закладу загальної середньої освіти» (нова редакція 2024 року).
- Стратегія розвитку освітніх оцінювань у сфері загальної середньої освіти в Україні до 2030 року.
- Звіти УЦОЯО щодо пілотування процедури ДПА на рівні початкової освіти (математична освітня галузь).
- Порядок підвищення кваліфікації педагогічних працівників (Постанова КМУ № 800).

9. Новизна наукового проєкту

Полягає у створенні науково обґрунтованої моделі комплексного супроводу державної підсумкової атестації з математичної освітньої галузі випускників початкової школи, що поєднує діагностику, навчання, методичну та психологічну підтримку їх успішної участі в процедурі ДПА відповідно до Закону України «Про освіту» (2017), ДСПО (2018).

Проєкт уперше пропонує розроблення та апробацію матеріалів для підготовки

здобувачів освіти до ДПА на рівні початкової освіти, спеціалізованих предметних програм підвищення кваліфікації, а також формує міжпредметну професійну спільноту сертифікованих учителів для обміну практиками та розвитку менторства. Такий підхід забезпечує перехід від фрагментарної підготовки до системного й науково обґрунтованого професійного зростання педагогів.

10. Напрями реалізації проєкту:

Організаційно-методичний, інноваційний, науково-практичний, аналітичний.

11. Теоретичне і практичне значення наукового проєкту полягатиме в:

- розробленні та теоретичному обґрунтуванні моделі комплексного супроводу здобувачів початкової освіти Харківської області щодо підготовки до процедури державної підсумкової атестації, що сприятиме підвищенню якості початкової освіти;
- розробці науково-методичного забезпечення для підготовки здобувачів початкової освіти Харківської області до ДПА;
- залученні вчителів початкових класів до системного й науково обґрунтованого професійного зростання і підвищення їхньої кваліфікації в системі післядипломної освіти, як умови успішної підготовки здобувачів початкової освіти до ДПА;
- у перевірці результативності розробленої моделі.

12. Етапи і терміни реалізації програмно-цільового проєкту

Термін проведення: початок – січень 2026 р., закінчення – травень 2027 р.

Етапи наукового проєкту

Поетапна реалізація наукового проєкту дозволить забезпечити системність, наступність і практичну результативність проєкту, поєднати діагностику, навчання, методичний і психологічний супровід та створити модель підтримки професійного зростання вчителів.

Етап 1. Діагностико-організаційний

Термін: січень – лютий 2026

Мета етапу:

- створення творчої групи вчителів початкових класів з питань підготовки учнів початкових класів до процедури ДПА з математичної освітньої галузі.

Змістове наповнення:

- інформування педагогічного загалу Харківської області про започаткування наукового проєкту і запрошення до участі в ньому;

- проведення опитування учителів стосовно необхідності розробки навчально-методичних матеріалів з математики відповідно до змісту навчання та груп результатів навчання;
- діагностика готовності вчителів початкових класів та розуміння необхідності використання компетентнісних завдань на уроках математики;
- вивчення результатів УЦОЯО «Державна підсумкова атестація: результати пілотування й перспективи»;
- визначення пріоритетних напрямів методичного супроводу.

Очікуваний результат:

- аналітичні матеріали; ухвалення обґрунтованих управлінських і методичних рішень у межах наукового проєкту.

Етап 2. Практико-реалізаційний

Термін: березень 2026 –лютий 2027

Мета етапу:

- створення моделі комплексного супроводу підготовки до державної підсумкової атестації з математичної освітньої галузі на рівні початкової освіти та її апробація і впровадження.

Змістовне наповнення:

- розробка моделі супроводу вчителів початкових класів до процедури ДПА та її апробація;
- розроблення тестових зошитів для учнів 3 – 4-х класів «Міркую та розв’язую»; інформаційних буклетів та тестових зошитів «Досліджую»;
- розробка освітньої програми підвищення кваліфікації та предметно орієнтованих лекцій із питань конструювання та використання компетентнісних завдань різного рівня реалізації навчальної діяльності на уроках математики, оцінювання результатів навчальних досягнень молодших школярів, розвитку навичок самостійної роботи;
- розробка освітньої програми тематичного спецкурсу;
- проведення вебінарів, тренінгів, майстерок тощо, що стосуються різних аспектів підготовки до ДПА на рівні початкової освіти;
- підготовка методичних рекомендацій;
- організація індивідуального й групового методичного супроводу педагогів;
- упровадження обміну досвідом, експертного консультування.

Очікуваний результат:

- підготовка вчителів та здобувачів початкової освіти до процедури ДПА на

основі застосування моделі супроводу та розроблення навчально-методичного забезпечення (тестових зошитів з математики «Розв'язую та міркую», буклетів та тестових зошитів «Досліджую» для 3 – 4 класів, освітньої програми підвищення кваліфікації, методичних матеріалів для педагогів); підвищення рівня готовності педагогів до процедури ДПА, поширення ефективних практик.

Етап 3. Узагальнювально-аналітичний

Термін: березень – квітень 2027

Мета етапу:

- оцінювання результативності наукового проєкту та узагальнення напрацьованого досвіду.

Змістовне наповнення:

- порівняння результатів опитувань на початку наукового проєкту та наприкінці щодо готовності до ДПА на рівні початкової освіти;
- проведення та узагальнення моніторингових досліджень
- підготовка аналітичних звітів, рекомендацій;
- визначення перспектив подальшого розвитку проєкту.

Очікуваний результат:

- аналітичний звіт, методичні рекомендації, підґрунтя для масштабування моделі супроводу.

Науковий керівник
Коченгіна Маріанна Вікторівна,
завідувач кафедри методики
дошкільної та початкової освіти,
кандидат педагогічних наук

ПРОГРАМА
реалізації наукового проєкту з проблеми

**«МЕТОДИЧНИЙ СУПРОВІД УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ
ЩОДО ПІДГОТОВКИ ДО ДЕРЖАВНОЇ ПІДСУМКОВОЇ АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ 4-х КЛАСІВ»**

№ з/п	Заходи, спрямовані на реалізацію завдань наукового проєкту	Термін виконання	Відповідальні за виконання	Очікувані результати
Етап 1. Діагностико-організаційний (січень – лютий 2026)				
1.	Інформування педагогічного загалу Харківської області про започаткування НАУКОВИЙ ПРОЄКТ і запрошення до участі в ньому	Січень 2026	Науковий керівник та координатори	Інформованість педагогічних працівників області, реєстрація для участі в творчій групі
2.	Проведення опитування учителів стосовно необхідності розробки навчально-методичних матеріалів з математики відповідно до змісту навчання та груп результатів навчання	Січень 2026	Науковий керівник та координатори	Створено опитувальники для вчителів
3.	Створення творчої групи вчителів початкових класів	Січень-лютий 2026	Координатор Гезей О.М.	Створення творчої групи вчителів початкових класів
4.	Ознайомлення членів творчої групи з	Січень-	Координатор Гезей О.М.	Обговорення та аналіз матеріалів

№ з/п	Заходи, спрямовані на реалізацію завдань наукового проєкту	Термін виконання	Відповідальні за виконання	Очікувані результати
	матеріалами пілотного проєкту ДПА з математики	лютий 2026		пілотного проєкту ДПА з математики
5.	Визначення пріоритетних напрямів методичного супроводу	Лютий 2026	Науковий керівник та координатори	Окреслено пріоритетні напрями методичного супроводу педагогів
6.	Розподіл завдань між членами творчої групи	Лютий 2026	Науковий керівник та координатори	Координація роботи членів творчої групи
Етап 2. Практико-реалізаційний (березень 2026 – лютий 2027)				
7.	Проектування моделі супроводу вчителів початкових класів до процедури ДПА та її апробація	Січень – червень 2026 Протягом здійснення наукового проєкту	Науковий керівник та координатори наукового проєкту	Модель супроводу вчителів початкових класів до процедури ДПА
8.	Розроблення освітньої програми підвищення кваліфікації та предметно орієнтованих лекцій із питань підготовки до ДПА з математики на рівні початкової освіти	Вересень 2026	Науковий керівник та координатори наукового проєкту, викладачі кафедри	Освітня програма підвищення кваліфікації та предметно орієнтовані лекції з питань підготовки до ДПА з математики на рівні початкової освіти
9.	Розробка освітньої програми тематичного спецкурсу	Вересень 2026	Науковий керівник та координатори наукового проєкту, викладачі кафедри	Освітня програма тематичного спецкурсу з питань підготовки до ДПА з математики на рівні початкової освіти
10.	Розробка членами творчої групи орієнтованих завдань для підготовки здобувачів початкової	Березень-травень	Науковий керівник та координатори	Тестові зошити «Міркую та розв'язую», буклети та тестові

№ з/п	Заходи, спрямовані на реалізацію завдань наукового проєкту	Термін виконання	Відповідальні за виконання	Очікувані результати
	освіти до ДПА	2026		завдання «Досліджую» для учнів 3-4 класів
11.	Поширення тестових зошитів «Міркую та розв'язую», буклетів та тестових завдань «Досліджую» для учнів 3-4 класів серед учителів початкових класів	Вересень-жовтень 2026	Науковий керівник та координатори наукового проєкту, викладачі кафедри	Упровадження в урок математики компетентнісних завдань. Формування у здобувачів початкової освіти умінь розв'язувати компетентнісні завдання, здійснювати математичні дослідження
12.	Розробка науково-методичних матеріалів для вчителів початкових класів з питань психологічної та інформаційно-цифрової підтримки, формування навичок самостійної роботи як умова успішної підготовки до ДПА з математики на рівні початкової освіти	Вересень-листопад 2026	Науковий керівник та координатори	Систематизація викликів (психологічних, інформаційно-цифрових, методичних); Науково-методичні матеріали для вчителів початкових класів
13.	Проведення вебінарів, тренінгів, майстерок тощо, що стосуються різних аспектів підготовки до процедури ДПА з математики	За окремим графіком	Науковий керівник та координатори наукового проєкту, викладачі кафедри, методист з початкової освіти	Підвищення рівня професійних компетентностей учителів
14.	Поширення науково-методичних матеріалів для вчителів початкових класів з питань психологічної та інформаційно-цифрової підтримки, формування навичок самостійної роботи як умова успішної підготовки до ДПА з математики на рівні початкової освіти для використання вчителями початкових класів	Грудень 2026	Науковий керівник та координатори наукового проєкту, викладачі кафедри, методист з початкової освіти	Психологічна та інформаційно-цифрова, методична підтримка, як умова успішної підготовки до ДПА з математики на рівні початкової освіти
15.	Упровадження менторства, обміну досвідом, експертного консультування	Протягом здійснення	Науковий керівник та координатори наукового	Обмін досвідом, ознайомлення з кращими практиками

№ з/п	Заходи, спрямовані на реалізацію завдань наукового проєкту	Термін виконання	Відповідальні за виконання	Очікувані результати
		наукового проєкту (за запитами педагогів)	проєкту	
Етап 3. Узагальнювально-аналітичний (березень-квітень 2027)				
16.	Проведення моніторингових досліджень у 3-4 класах	Березень 2027	Капустін І.В., науковий керівник та координатори наукового проєкту	Отримання даних для аналізу
17.	Порівняння результатів моніторингових досліджень в експериментальних та контрольних класах	Квітень 2027	Капустін І.В., науковий керівник та координатори наукового проєкту	Порівняльний аналіз результатів
18.	Порівняння результатів опитувань на початку наукового проєкту та наприкінці щодо готовності до ДПА на рівні початкової освіти	Квітень 2027	Капустін І.В., науковий керівник та координатори наукового проєкту	Порівняльний аналіз результатів
19.	Підготовка аналітичних звітів, рекомендацій	Березень-квітень 2027	Науковий керівник та координатори наукового проєкту	Узагальнення результатів упровадження супроводу вчителів початкових класів та здобувачів початкової освіти до процедури ДПА з математики
20.	Визначення перспектив подальшого розвитку проєкту	Квітень 2027	Науковий керівник та координатори наукового проєкту	

Людмила ЛУЗАН

Маріанна КОЧЕНГІНА